

„ROZP“ – regionalna organizacija zaštite potrošača

NEKA BLAGDANSKA KUPOVINA NE BUDE POČETAK VAŠEG BANKROTA

I ovogodišnja predblagdanska potrošačka groznica se zahuktava. Neki od dobrih poznavatelja kupovnih navika potrošača u Republici Hrvatskoj govore o tome kako je iz godine u godinu rasla potrošnja od početka studenoga do stare godine. Prognozira se kako će građani Republike Hrvatske tijekom ovogodišnje predblagdanske kupnje, sukladno već uhodanoj praksi potrošiti **nevjerojatnih 11 milijardi kuna**. Od toga, 2 milijarde kuna će potrošiti djeca!

Dakle, analitičari smatraju kako će pokazatelji potrošnje građana ove godine biti isti kao i prošle godine. O razlozima stalnog rasta predblagdanske potrošnje, koja je u državama članicama Europske unije počela bilježiti trend stagnacije, pa čak i smanjenja, logičnim se postavlja nekoliko pitanja:

- *Kupujemo li samo ono što nam treba ili smo postali zatočnici konzumerizma i reklamokracije?*
- *Planiramo li mjesečne obiteljske proračune?*
- *Kupujemo li planski?*
- *Planiramo li kupnju kao nastavak sniženja, akcijama i rasprodajama tijekom siječnja 2014. godine?*
- *Razmišljamo li o siječanjskim troškovima, ratama kreditima, ulaske u "crveno" tekućih ili žiro-računa?*
- *Razmišljamo li o magičnoj privlačnosti kreditnih kartica?*
- *Ostavljamo li rezervu za pokrivanju siječanjskih planiranih i neplaniranih financijskih obveza?*
- *Jesmo li razmišljali o vođenju kućnog (obiteljskog) knjigovodstva?*

Na ova i slična pitanja, odgovore će zasigurno dati sociolozi, psiholozi i gospodarski analitičari. Međutim, za sve nas potrošače koji ćemo za božićne i novogodišnje blagdane krenuti u kupnju potrepština nužnih za dostojno obilježavanje predstojećih blagdana sukladno nekim stranim iskustvima, posebice iskustvima američkih potrošača, preporučljivo je prirediti detaljan **plan kupnje** usklađen s obiteljskim financijskim mogućnostima.

Acti labores iucundi.
Dovršeni su poslovi ugodni.

8 SAVJETA ZA RACIONALNU KUPOVINU

Abusus abusum invocat.
Jedna greška vuče drugu za sobom.

1. **Napravite popis i držite ga se.** Iako trebate dugo tražiti na neki proizvod, ne odustajte i usprkos mnogim drugim šarenim artiklima nađite ga.
2. **Nemojte u dućan ići gladni.** Dokazano ćete potrošiti više.
3. **Imajte dosta vremena.** Uvijek se isplati proučiti cijene i deklaracije. Nekada iz navike kupujemo robu koja objektivno ne vrijedi toliko a konkurentska robna marka nudi više za istu cijenu.
4. **Ako imate mogućnost – ne idite sa djecom u dućan.** A ako nije moguće, budite jaki i ne popuštajte njihovim zahtjevima. Ako ne možete odoljeti njihovim prohtjevima - ponudite im mogućnost da izaberu jedan artikl po svojem guštu.
5. **Uvijek provjeravajte rok trajanja na proizvodima.** Nekada su proizvodi na akcijama jako blizu isteka tih rokova.
6. **Kupujte voće i povrće na komade.** Osim što smanjuje potrošnju (i potencijalno bacanje hrane) štedite i na plastičnoj ambalaži. Također, u pravilu je sezonsko voće i povrće povoljnije od onog kojem nije sezona.
7. **Pratite kretanja cijena i sniženja na internetu.** Danas postoje specijalizirane internet stranice na kojima možete izračunati najbolju ponudu za vas i vaš novčanik.
8. **Uživajte u kupovini.**

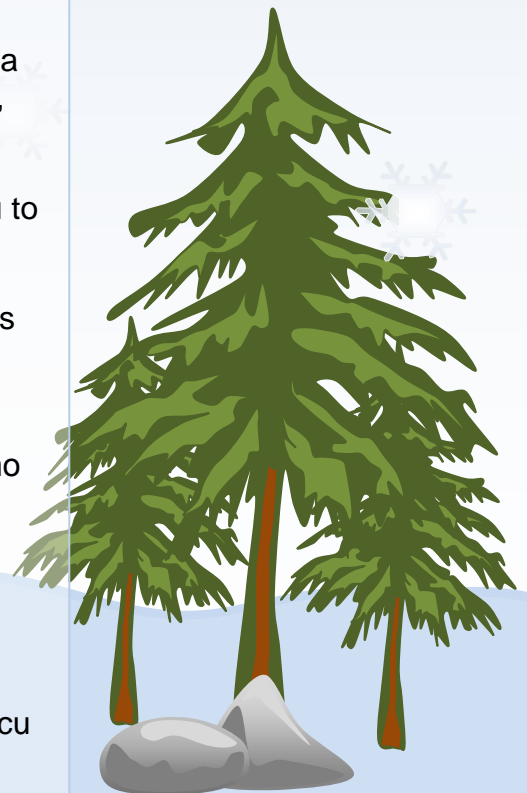

20 SAVJETA KAKO PREŽIVJETI 2014.

1. Napraviti vlastiti "stres test" - Prvi je korak provjeriti prelaze li troškovi prihode. Koristite li dopušteno prekoračenje, a račune na karticama ne možete podmiriti u mjesecu u kojem dolaze na naplatu, odgovor je – trošite. U tom slučaju rješenje je štednja.
2. Imate li kredit, uvrstite rast kamata - U računici rashoda treba uvrstiti "prostor" za povećanje rate, kamate su uglavnom promjenjive, a raste tečaj franka.
3. Isplanirajte i troškove godišnjih odmora - Ako s obitelji idete na zimovanje ili ljetovanje, trošak uključite u proračun na početku godine, kao i dječje ekskurzije i izlete.
4. Računajte na plaćanje osiguranja i članarina - To su godišnje police autoosiguranja, životnog, osiguranja kućanstva ili polica koju plaćate uz stambeni kredit. Tu su i dodatno i dobrovoljno zdravstveno, treći stup mirovinskog osiguranja te članarine za kartice, dječje aktivnosti i rekreaciju.
5. Rođendani, godišnjice, proslave ... - Svake su godine na isti datum. Isplanirajte koliko možete izdvojiti za darove, proslave dječjih rođendana i sitna zadovoljstva.
6. Fond za iznenađenja i hitne intervencije - Kvarovi kućanskih aparata, automobila, puknute cijevi ... sve su to nenadani troškovi. Neki fiksni iznos treba izdvojiti za tu svrhu.
7. Iznos štednje fiksirati među rashode - I to ravnopravno s ostalim troškovima. To može biti i minimalna svota, ali poželjno ju je izdvajati za hitne slučajeve i crni fond.
8. Prerežite nepotrebne kreditne kartice - Čim im istekne članarina koju ste već platili, zaboravite kartice. Posebno revolving. Ostavite jednu karticu za hitne slučajeve.
9. Preskupo dopušteno prekoračenje je luksuz - Ima veće kamate od bilo kojeg kredita. Ako ga se ne možete odreći, zacrtajte iznos mjesečnog smanjenja ili ga, zajedno s dugom po karticama, zamijenite gotovinskim kreditom. Čak su i kamate na kredit niže.
10. Kredit u tu svrhu odobrava i osiguranje - Ako imate policu životnog osiguranja, uzmite zajam osiguravatelja. Povoljnije je, kamate su oko 9 posto.

Beneficia non obruduntur.
Dobra djela ne štete.

POTROŠAČKI VJESNIK BR 4 GODINA 2013

Organizacija „ROZP“

20 SAVJETA KAKO PREŽIVJETI 2014.

11. Odbitke za djecu i uzdržavane članove - prebacite na supružnika koji ima veću plaću, isplati se.
12. Nikad ne kasnite s ratama, skupo je - Posebno ako postoje zatezne kamate, troškovi opomene i kazne. .. Kasnite li s ratom kredita u banci, možete računati na smanjenje, pa čak i ukidanje limita po dopuštenom prekoračenju, oduzimanje kreditnih kartica.
13. Plaćajte gotovinom i debitnim karticama - Često gotovina donosi popuste, a smanjenjem broja kartica niži su i troškovi članarina, naknade. Ako već morate platiti na rate, provjerite nudi li se, i za koje kartice, beskamatno obročno plaćanje. Kupujete li na sniženjima, nosite popis i ne izlazite iz okvira.
14. Prebacite što više računa na trajni nalog - Komunalije i ostale režije i račune plaćajte i internetom. Štedi vrijeme i novac za naknade.
15. Kupujete li karte ili pokaz za javni prijevoz, popusti se dobivaju na polugodišnju ili godišnju kartu. Jednako tako, povoljnije su i premije osiguranja koje se plaćaju za dulje razdoblje. Dio troškova prijevoza može se zamijeniti pješaćenjem ili bicikliranjem.
16. Ukinite ručak na poslu ili dostavu - Obroci se mogu spremati kod kuće i nositi na posao. Jeftinije je i zdravije. Ušteda je i prekid pušenja.
17. Ušteda na energentima - Može biti golema. Štedne žarulje, dvotarifno brojilo, prelazak na jeftinije grijanje.
18. Pretplate i troškovi telefoniranja - Apsurdno je da troškovi telefonije budu skuplji od struje ili plina; rješenje je prelazak na jeftiniji tarifni model, promjena operatera ili paket proizvoda.
19. Razmislite možete li pojačati prihode - Dodatni posao ili hobi može postati unosan. Razmislite što znate raditi i – počnite.
20. Ne igrajte se, poreze shvatite ozbiljno! - Ako je vaš rad u sivoj zoni, lako se može dogoditi da zaradu pretvorite u gubitak. Ne igrajte se s Ministarstvom financija i porezima – na tome je pao čak i Al Capone.

Beneficia non obruduntur.
Dobra djela ne štete.

Organizacija „ROZP“

UDRUGE ZA ZP SAVJETUJU

Treba Vam kredit , najprije se raspitajte u banci o svim troškovima, saznajte kolika bi Vam bila rata i svakako probajte 6 mjeseci stavljati tu ratu na stranu. Ako Vam to uspije Vi možete uzeti navedeni kredit , a šest mjesečne rate koje ste stavili na stranu poslužiti će Vam kao depozit za kredit.

Kupili ste telefonsku karticu za telefoniranje u inozemstvo. Provjerite jesu li vam skinuli minute ako niste uspostavili vezu s nazvanim brojem.

Davatelj javne telekomunikacijske usluge u mobilnoj telefoniji nudi vam pretplatu za xx kuna. Raspitajte se trebate li još platiti i naknadu za korištenje radijske frekvencije

Nakon nekoliko godina otplate kredita pojavile su vam se nekakve kamate. Zatražite pisano objašnjenje od banke. Ako ste objašnjenjem nezadovoljni prijavite Državnom inspektoratu.

Otplaćujete više godina nekakav kredit u banci. Svake godine zatražite dopisom od banke da vas obavijesti o eventualnom dugu kako bi ga namirili (neredovite uplate i dr.) da vam se ne desi da nakon 20 godina otplate kredita trebate platiti još desetak rata na zatezne kamate.

Čuvajte se "lažnih reklama" dobro provjerite da li uz nisku cijenu morate platiti još nešto. Uglavnom iza primamljive ponude često se krije izdatak za potrošača.

Kad se nakon primitka stvari od strane kupca pokaže da stvar ima neki nedostatak koji se nije mogao otkriti uobičajenim pregledom prilikom preuzimanja stvari, kupac je dužan, pod prijetnjom gubitka prava, o tom nedostatku obavijestiti prodavatelja u roku od dva mjeseca računajući od dana kad je nedostatak otkrio

Prodavatelj ne odgovara za nedostatke koji se pokažu pošto proteknu dvije godine od predaje stvari

U obavijesti o nedostatku stvari kupac nije dužan potanje opisati nedostatak i pozvati prodavatelja da pregleda stvar. Obavijest mora biti poslana preporučeno, telegramom pouzdanim načinom

Kupac koji je pravodobno i uredno obavijestio prodavatelja o nedostatku može po svom izboru: 1) zahtijevati od prodavatelja da nedostatak ukloni, 2) zahtijevati od prodavatelja da mu preda drugu stvar bez nedostatka, 3) zahtijevati sniženje cijene, 4) izjaviti da raskida ugovor.

Ako kupac ne dobije zahtijevano ispunjenje ugovora u razumnom roku, zadržava pravo raskinuti ugovor ili sniziti cijenu.

Kupac može raskinuti ugovor samo ako je prethodno dao prodavatelju naknadni primjereni rok za ispunjenje ugovora.

Zaštitari u trgovini vas žele pregledati, jer smatraju da ste nešto ukrali. Ako niste ništa ukrali na pregled ne morate pristati .Tražite da dođe policija i onda preko odvjetnika tužite trgovinu za maltretiranje.

Bankari vole potrošače koji su stalno u minusu jer od njih dobivaju dobre kamate.

Štedljivi planiraju kupovinu i u kupovinu idu s popisom što treba nabaviti.

Razumno trošiti ne znači i škrtariti

U kafiću ste naručili kavu i običnu vodu. Ne žele Vam donijeti običnu vodu već Vam žele prodati flaširanu vodu. Napravite prijavu državnim inspektorima.

Budite jako oprezni kada gledate i slušate reklame. Prema sadašnjem Zakonu o zaštiti potrošača mogu nas reklamama obmanjivati. ŽALOSNO !

ZAKON O TRŽIŠTU TOPLINKE ENERGIJE

Odlukom Sabora RH 04. srpnja 2013. stupio je na snagu Zakon o tržištu toplinske energije. To je **prvi** zakon o **tržištu** toplinske energije u Hrvatskoj, ali se potpuno propustilo primijetiti da u Hrvatskoj **ne postoji tržište toplinske energije**.

Podzakonski akti su trebali bit doneseni u roku od 6 mjeseci tj. 04. siječnja 2014. godine. HERA je na svojim web stranicama 13. prosinca 2013. Otvorila javnu raspravu za **Opće uvjete za opskrbu toplinskom energijom** iz čl. 32. st. 1. ZTTE, ali je slučajno? Zaboravila objaviti i **Opće uvjeti za isporuku toplinske energije** čl. 32. st. 3 – a upravi ti uvjeti bi trebali dati ono što zanima potrošače, a to je sadržaj i model ugovora o korištenju toplinske energije od stane krajnjeg kupca tj. potrošača. Objavili su i **Mrežna pravila za distribuciju toplinske energije**, što i nije područje interesa krajnjeg kupca (potrošača).

Naime čl. 6. ZTTE st. 2. određuje da je od tri energetske djelatnosti u smislu ZTTE (1. proizvodnja toplinske energije, 2. opskrba toplinskom energijom i 3. distribucija toplinske energije), jedino **distribucija** toplinske energije **JAVNA USLUGA**.

Zaključak:

- HERA ne poštuje rokove iz Zakona koje ne donio Sabor RH.? To je krajnje neodgovorno i bahato ponašanje pojedinaca u HERI, koji ne poštuju Odluke Sabora RH. STRAŠNO !
- Posljedice će biti drastične za potrošače, jer se ni do slijedeće ogrjevne sezone neće promijeniti ništa, tržite toplinske energije neće profunkcionirati, a potrošači će i dalje plaćati ceh promašenih eksperimenata.
- Potpuno je jasno da je ZTTE neupotrebljiv u hrvatskim uvjetima, te da je na izrazitu štetu potrošača. Jedino što potrošači dobivaju ZTTE je obveza da do 2016. godine MORAJU ugraditi mjerne instrumente! To potvrđuju i podzakonski akti, jer je razvidno da se stručna Agencija na provedbu i nadzor ZTTE ne snalazi i ne razumije njegove odrednice.

Hrvatska energetska
regulatorna agencija

*Bene docet, qui bene distinguit.
Dobro uči, tko dobro razlikuje.*

Tržište prema najkraćoj definiciji, predstavlja mjesto gdje se susreću ponuda i potražnja. Na području toplinarstva u Hrvatskoj ta ponuda i potražnja djeluje pod prijetnjom ovrhe, suda i riskiranja da potrošač postane beskućnik jer mora biti korisnik usluga toplana u sustavu centralnog grijanja.

KORISNI SAVJETI PRIJE IZNAJMLJIVANJA AUTOMOBILA U EU

Vremenski ograničena upotreba nekretnine

Timeshare ili vremenski ograničena uporaba često se smatra magičnim rješenjem za potrošače koji si ne mogu priuštiti odmor u luksuznom odmaralištu ili kupiti jedrilicu za krstarenje. Timeshare vam može osigurati jeftinije ljetovanje, ali morate biti oprezni jer timeshare može skrivati brojne zamke. Kako biste izbjegli bilo kakve probleme, slijedite naše savjete i upoznajte se s vašim pravima.

- Budite svjesni agresivnih prodajnih tehnika.

Vremenski ograničena uporaba često se prodaje korištenjem agresivnih prodajnih tehnika. Tvrčke, u većini slučajeva, organiziraju prezentacije kojima vas žele namamiti na kupovinu. Nude vam strugalice koje donose nagradu, a da biste osvojili nagradu, morate sudjelovati na „kratkoj“ prezentaciji. Te prezentacije najčešće se pretvore u zamorne prodaje i na vas se pokušava napraviti pritisak kako biste odmah potpisali ugovor bez prethodnog razmatranja uvjeta tog ugovora. Stoga budite vrlo oprezni!

- Razmislite je li to najbolji izbor za vas i da li ponuda zadovoljava vaše zahtjeve.
- Razmislite o financijskim posljedicama, koje mogu dovesti do:
 - Dugoročnog financijskog tereta
 - Dodatnih troškova
 - Poteškoća u preprodaji
- Budite iznimno oprezni kod tvrtki koje se bave preprodajom.
- Tvrčke koje prodaju timeshare aranžmane s ciljem da vas potaknu na kupnju često tvrde da imaju potencijalne kupce koji žele kupiti određeni aranžman po cijenama koje su prezentirane kao unosne, ali vrlo često to nije tako. Također, mogu vas pokušati uvjeriti da, uz već kupljen timeshare aranžman kupite još jedan, atraktivniji aranžman, tvrdeći da će prodati vaš prvotni aranžman bez značajnijih poteškoća. Ako se ne dogodi preprodaja, što je čest slučaj, umjesto atraktivnijeg objekta, ostaju vam dva objekta i dvostruki troškovi.
- Uvijek tražite pravni savjet prije potpisivanja ugovora.
- Obratite pozornost na tvrtke s agresivnom poslovnom praksom.

Ugledne tvrtke trebale bi vam omogućiti da kopiju ugovora ponese kući i dati vam vremena da razmotrite ugovorne odredbe i ocijenite želite li sklopiti navedeni ugovor.

- Ako ste već potpisali ugovor, a želite ga raskinuti, provjerite pažljivo uvjete vašeg ugovora i zahtjev za raskidom ugovora uputite tvrtki u pisanom obliku.

Clara pacta, boni amici.
Čist račun, duga ljubav

Zajedno smo jači !

Kad anđeli upale novogodišnju svijeću ,
to Vam Organizacija „ROZP“ želi zdravlje i sreću,
a tisuće zvijezda kad započnu pir,
znajte da Vam želi svu ljubav i mir!

BLAGOSLOVLJEN BOŽIĆ

|

SRETNA NOVA GODINA!

Regionalna organizacija zaštite potrošača.

Fiat iustitia et pereat mundus.
Neka bude pravda, makar propao svijet

Riječ urednika

Poštovani!

Sredstva koja nam dajete pretplatom na „Potrošački vjesnik“ trošimo isključivo za provođenje tog projekta.

Pokažite „Potrošački vjesnik“ rođacima, prijateljima, poznanicima, jer što bude više pretplatnika, sadržaji će biti sve kvalitetniji i obuhvatniji.

Samo informirani potrošač je zaštićen potrošač!

Predsjednik Organizacije „ROZP“
Glavni tajnik Saveza „POTROŠAČ“
Željko Tomašić, mag.ing.aedif

E-novine izdanje 4/2013

„ROZP“ – regionalna organizacija zaštite potrošača

OIB: 31280086950

Maksimilijana Vrhovca 13, 47 000 Karlovac,

žiro račun: **IBAN:** HR26 2390 0011 1004 6644 0

web: www.rozp.hr,

e-mail: potrosac@rozp.hr,

mob: 091/304 00 88

